

A large group of railway workers, including men and a few children, are posed in several rows in front of a wooden building. They are wearing various types of uniforms, including caps and coats, typical of the early 20th century. The image has a warm, orange-toned overlay.

LATA 20. LATA 30.

KIEDYŚ NA HRUBIESZOWSZCZYŃNIE...

KOLEJ WĄSKOTOROWA

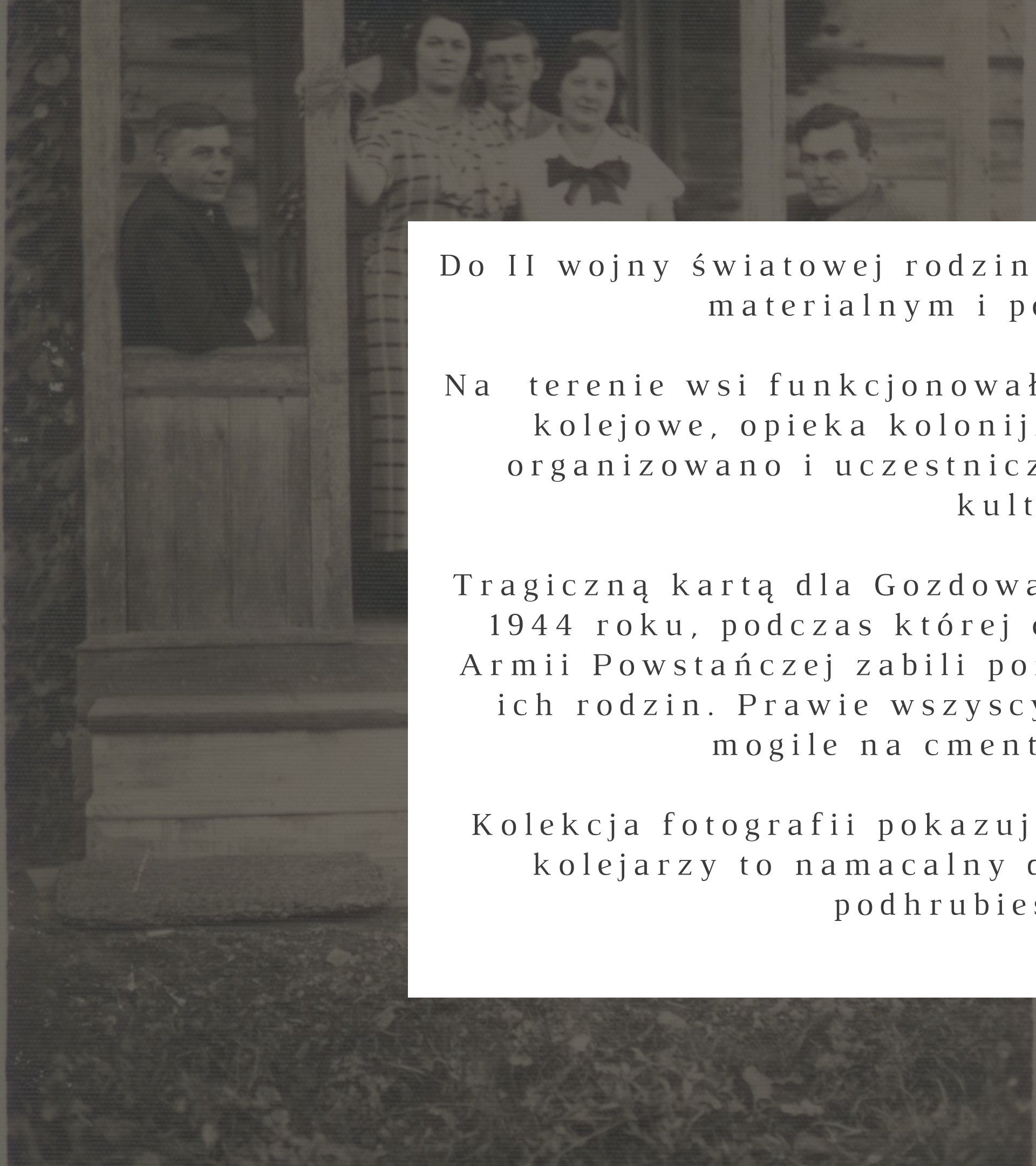
Kolekcja ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Hrubieszowie zawiera fotografie z lat 20. i 30. XX wieku, przedstawiające kolejarzy Kolei Wąskotorowej w Gozdowie i członków ich rodzin.

Gozdów to wieś położona w województwie lubelskim, w gminie Werbkowice (powiat hrubieszowski). Od 1935 roku stacja należała do Hrubieszowskiej Kolei Wąskotorowej.

Na obszarze powiatu hrubieszowskiego sieć linii kolejowych była dość gęsta, a jej początki sięgają przełomu XIX i XX wieku. Duży udział w powstaniu linii miała armia austriacka. Rozwój kolei wąskotorowej związany był nie tylko z funkcją transportową, ale także z koniecznością dostaw i przewozu buraków cukrowych, melasy i samego cukru z licznie powstających na tym terenie cukrowni.

Stacja w Gozdowie posiadała duże zaplecze techniczne, mieściła się tam również komendantura ochrony kolei. Wokół nowego miejsca pracy rozbudowywała się wieś, przybywało mieszkańców, toczyło się życie.

Członkowie rodzin kolejarskich z Gozdowa. Pierwsza z lewej stoi Janina Sapińska, żona zawiadowcy magazynów Wacława Sapińskiego. Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

Do II wojny światowej rodziny kolejarzy żyły w bezpieczeństwie materialnym i poważaniu społecznym.

Na terenie wsi funkcjonowała orkiestra kolejarzy, przedszkole kolejowe, opieka kolonijna podczas wakacji; aktywnie organizowano i uczestniczono w świętach i wydarzeniach kulturalnych.

Tragiczną kartą dla Gozdowa okazała się noc z 14 na 15 marca 1944 roku, podczas której członkowie oddziału Ukraińskiej Armii Powstańczej zabili ponad 20 osób: kolejarzy i członków ich rodzin. Prawie wszyscy zostali pochowani w zbiorowej mogile na cmentarzu w Hrubieszowie.

Kolekcja fotografii pokazująca fragmenty życia gozdowskich kolejarzy to namacalny dowód dawnej świetności małej podhrubieszowskiej wsi.

KOLEJARZE I MIESZKAŃCY GOZDOWA

Od lewej stoi pan Szkutnik, siedzą: pan Winnicki, Janina Sapińska, ksiądz Zenta - proboszcz z Werbkowic, doktorowa Szczepankiewicz, doktor Szczepankiewicz, Emilia Borowiec. Stoją od lewej w drugim rzędzie: pani Twardowska, pani Nowak, pani Winnicka, pani Pękalska z synem, pan Widawski, brat doktorowej Kazimierz Kruk, Wacław Sapiński, panna Stasia Zgutowiczówna, NN. Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga.

Kolejarze na schodach budynku
Zarządu Hrubieszowskiej Kolei
Dojazdowej w Hrubieszowie.
Wśród nich Józef Mikita (z
wąsami bez czapki), kolejarz z
Gozdowa.

Ofiarodawca fotografii -
Monika Strawska

Harcerki na tle torów kolejowych w Gozdowie

Harcerki zastępu
harcerskiego z Gozdowa.
Od lewej: Irena
Zgutowicz (zwana
Dzitką), zastępowa
Józefa Strzypek i Irena
Sapińska (po mężu
Szubiga).

Harcerki zastępu
harcerskiego z Gozdowa.
Od lewej: Irena
Zgutowicz (zwana
Dzitką), Irena Sapińska
(po mężu Szubiga) i
Krystyna Nowak.

Ofiarodawca obydwu fotografii - Irena Szubiga

KOLEJARZE Z GOZDOWA GRAJĄCY W SIATKÓWKĘ

Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

Uczestnicy okolicznościowego przedstawienia - akademii z okazji rocznicy 11 listopada.
Od lewej siedzą: pan Winnicki - dyżurny ruchu, batiuszka z Podhorzec, doktor Szczepankiewicz, NN, ksiądz Zenta z Werbkowic, pan Ibeszer - zawiadowca techniczny parowozowni. Za nimi stoją członkowie orkiestry kolejarzy (m.in. pan Mycek, pan Borowicz, pan Sapiński), której dyrygował p. Prędkiewicz (w drugim rzędzie trzeci od lewej, z wąsami). Dalej stoją inni uczestnicy akademii, m. in. siostry Dyjakówny, pani Zofia-nauczycielka z Podhorzec. Uroczystość miała miejsce w Gozdowie, prawdopodobnie w remizie strażackiej PKP.
Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

ORKIESTRA KOLEJARZY Z GOZDOWA

Ofiarodawca fotografii - Regina Dłużniewska

Półkolonie dla dzieci kolejarzy kolei wąskotorowej w Gozdowie

Osoby dorosłe wśród dzieci to od lewej: naczelnik wąskotorówki pan Okopiński, NN, Wacław Sapiński i gospodyni półkolonii pani Twardowska.
Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

Osoby dorosłe wśród dzieci od lewej: Manuela Markowska, doktorowa Kopczyńska, doktor Kopczyński, pani Okopińska, naczelnik wąskotorówki pan Okopiński, NN, nauczycielka Ziubronowiczowa, jej mąż pan Bogucki i pani Winnicka.
Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

**Córki kolejarzy kolei wąskotorowej
z Gozdowa, spacerujące ulicą
Hrubieszowa.**

**Od lewej: Regina Prędkiewicz (po
mężu Dłużniewska), Irena
Sapińska (po mężu Szubiga)
i Ukrainka Anna (nazywana
Handzią) - nazwisko nieznane.**

**Ofiarodawca fotografii - Irena
Szubiga**

Kolejarze i ich rodziny na tle remizy strażackiej w Gozdowie. Od lewej siedzą: NN, Emilia Borowiec, NN, pani Winnicka, Janina Sapińska, nauczycielka Ziubryniewicz, pani Okopińska, doktorowa Szczepankiewicz, naczelnik wąskotorówki pan Okopiński, pani Widawska, nauczycielka z Podhorzec - panna Zosia, pani Twardowska - żona kolejarza, która była gospożą na półkolonii, NN - kierowniczka półkolonii. Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

Kolejarze kolei wąskotorowej w formacji samoobrony. Na lewym przedramieniu noszą opaskę.

Fotografię wykonano przed schodami budynku Zarządu Hrubieszowskiej Kolei Dojazdowej w Hrubieszowie (budynek istnieje do dziś). Wśród kolejarzy na górze w kapeluszu stoi Józef Mikita - kolejarz z Gozdowa. Ofiarodawca fotografii - Monika Strawska

Kolejarze z Gozdowa przed lokomotywą. Ofiarodawca fotografii - Irena Szubiga

MATERIAŁ POWSTAŁ W RAMACH PROJEKTU: "OTWARTY SYSTEM ARCHIWIZACJI - CENTRUM
UDOSTĘPNIANIA WIRTUALNYCH ZBIORÓW ARCHIWÓW SPOŁECZNYCH"
PRZYGOTOWANIE: OŚRODEK KARTA, WSPÓŁPRACA: MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W HRUBIESZOWIE

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

